

indenken dat, als er geen suiker naar Malabar zou gaan, die te Surat zoveel meer winst zou geven dan te Malabar. Bovendien zal de vraag te Surat niet toenemen, want naast de Compagnie voeren de schepen uit Maccao ook suiker te Cochín aan en zelfs voor een lagere prijs. [fol. 89] Dit dient men naast andere opvattingen van het bestuur in aanmerking te nemen. Tenslotte waren Heren XVII van mening dat goederen die op Malabar niet werden gebruikt, maar voor doorvoer naar Surat en omgeving bedoeld waren, daar niet voor zulke lage prijzen verkocht moesten worden en dat ze voordelig weer doorgevoerd konden worden. Men diende de prijzen op Malabar zo vast te stellen dat deze goederen de handel te Surat niet benadeelden. Raad ordinarius Jan Schreuder gaf als beschrijver van Malabar zijn opinie zeer duidelijk weer in een advies, dat bij het besluit van 19 augustus 1765 is gevoegd. Daarnaast wordt verwezen. De Hoge Regering sluit zich daarbij aan. [fol. 90] Maar men is het er niet mee eens dat de prijs zo hoog mogelijk gehouden moet worden, zonder dat de afnemers suiker uit China gaan prefereren. De verkoopprijs dient zo te zijn dat, als er te Surat 100 % winst op gemaakt wordt, dit op Malabar 85 % mag zijn, omdat er voor een verschil van 15 % niet naar Surat zal worden doorgevoerd. Het bestuur is bevolen niet onder de 85 % te verkopen, tenzij daar ernstige redenen voor zouden zijn. In dat geval mag er voor de hoogst haalbare prijs verkocht worden zonder dat men de suiker een jaar laat liggen. Het bestuur moet nog dit najaar of voorjaar zijn overwegingen in deze laten weten. De van commandeur Godefridus Weyerman gevraagde overwegingen [fol. 91] over de verbetering van Compagnies handel en inkomsten, alsmede de vermindering van de uitgaven zijn gevoegd bij zijn aparte brief van 31 maart 1763, die direct via Ceylon werd verzonden. De opinie van de Hoge Regering werd in de generale missive van eind december 1763 gegeven. Het bestuur is bevolen de opgedragen voorzorgen te nemen bij de verpakking van cardamom en conform het bevel van Heren XVII zal er geen indigo meer uit Malabar gestuurd worden. Heren XVII waren er zeer ontevreden over dat er meer indigo was gestuurd dan het monster van 63 lb. Dit was gebeurd om de uitslag van de aanbesteding door het bestuur te weten te komen en om na te gaan of er jaarlijks voor Nederland een goede hoeveelheid tegen 36 stuivers was te verkrijgen. Maar in de brief van 25 oktober 1763 was conform het bevel van Heren XVII verdere inkoop verboden. [fol. 92] Het zal het bestuur bevolen worden om, als er iets op proef wordt gestuurd, een nadere opdracht uit Nederland af te wachten. Het zal duidelijk zijn dat wegens de hoge prijs van de Malabarse rijst, Ceylon zoveel mogelijk rijst uit Batavia heeft ontvangen. Omdat de rijst die met de Schoonzicht en Hoop vanuit Bengalen naar Ceylon was gezonden zeer duur is geweest, is bij besluit van 27 juni 1765 het bestellen daar van rijst voorwaardelijk verboden. Het is het commandement Malabar opgedragen om het bevel van november 1739² om voor bedragen boven de f 40.000,- meerdere assignaties uit te geven, na te leven.

SURAT

[fol. 93] Heren XVII hadden gewenst dat er bij gebrek aan peper deze eerst naar Europa en China werd gezonden en dat er slechts bij overvloed dure Malabarse naar de voordelige markt in Surat zou gaan. Het eerste was al gebeurd en er zijn geen redenen om peper naar andere plaatsen dan Europa en China te zenden. De bestellingen van arak voor eigen gebruik zijn steeds uitgevoerd, zodat het aan het vorige bestuur ligt dat het wegens een tekort, voor een hoge prijs gekocht moest worden, zoals voor de bemanning van de Noord-Beveland. Heren XVII schreven dat de prijs van lange peper in Azië in vergelijking met die in Europa te laag was. [fol. 94] Ze moest daarom evenredig verhoogd worden, zoals met de kamfer uit Japan was geschied. De Hoge Regering voert daartegen aan dat de Compagnie daar met de Chinezen de enige handelaar is en de prijs kan bepalen. De lange peper groeit evenwel op meerdere plaatsen waar ook anderen handelen, zodat de prijs niet te beheersen

2 De datum is niet ingevuld.